

ฟื้นดินเสื่อมโทรม

เกษตรผสมผสาน..ตามรอยพ่อหลวง

รายงาน

นายโมตรี พวงอินทร์ อายุ 39 ปี เกษตรกรหมู่ 10 ต.เขาชะงุ้ม อ.โพธาราม จ.ราชบุรี ได้รับการคัดเลือกเป็น “หมอดิน” จากการพัฒนาที่ดินเมื่อปี 2550 จากโครงการศูนย์วิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

“ผมนำแนวทฤษฎีที่ได้มาจากศูนย์มาพัฒนาที่ดินเสื่อมโทรม 20 ไร่ จนสามารถปลูกพืชผสมผสานจนประสบความสำเร็จ ทั้งๆ ที่เดิมพื้นที่ ต.เขาชะงุ้มขึ้นชื่อเรื่องความแห้งแล้ง ปลูกพืชไม่ค่อยได้ผล มีการใช้สารเคมีฆ่าแมลง ผมได้นำแนวคิดปลูกพืช 3 อย่าง แต่ได้ประโยชน์ 4 อย่าง มาใช้และได้ผล”

ปลูกต้นไม้ มีไม้พุ่มเพื่อเป็นพลังงาน มีหน่อไม้กินได้ มีไม้เพื่ออนาคต มีไม้ก่อสร้างอย่าง ไม้สัก ไม้ประดู่... ซึ่งหลังจากปฏิบัติตาม นายโมตรียืนยันว่าได้ผล

นายโมตรีมีรายได้จากผลผลิตของหน่อไม้ไผ่หวาน ปลูกผักผสมผสาน ปลูกหญ้าแฝกบำรุงดิน ป่าที่อยู่ในระบบของไม้ เป็นทั้งไม้ผลและไม้พุ่ม เป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ มีจุลินทรีย์ช่วยย่อยสลายใบหญ้าที่ปลูก ปลูกดอกไม้สีเหลือง เป็นตัวดึงดูดแมลงทั้งที่ดีและไม่ดี แต่ส่วนหนึ่งมีตัวเบียนที่ช่วยกำจัดแมลงตัวร้ายด้วยกัน ขณะที่ไร่ย่อยอีก 3 ไร่ ก็ปลูกแนวผสมผสาน มีผัก มีปอ ข้าวโพดและถั่วลิสงปลูกแซม ผลผลิตที่ได้ลำดับแรกคือเป็นผัก ชั้นที่ 2 ข้าวโพด ชั้นที่ 3 ถั่วลิสง และชั้นที่ 4 ได้ผลผลิตย่อยซึ่งคาดว่าจะตัดอ้อยคั้นน้ำขาย

สำหรับกากอ้อยที่ได้จากการคั้นน้ำ

ยังนำไปผสมให้หมูป่าที่เลี้ยงไว้ได้กิน เดินไปสู่การทำนุยมักมูลสุกร มีบ่อก๊าซชีวภาพเพื่อใช้หุงต้มในครัวเรือน... สรุปก็คือทำอะไรครบ

วงจร ไม่มีอะไรเหลือให้ทิ้ง

“ใช้แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแบบเศรษฐกิจพอเพียง คือ รู้จักวางแผน พึ่งพา รู้จักพื้นฐานเป็นอย่างไร มีรายจ่ายครอบคลุมคร่าวเป็นอย่างไร การทำบัญชีในครัวเรือน การวางแผนตัวเองและสมาชิกกลุ่ม แบ่งปันให้เพื่อนบ้าน สมาชิกกลุ่มตามขั้นตอน หลักพึ่งพา แลกเปลี่ยนความรู้กัน”

ผลผลิตผักปลอดสารพิษที่ได้ของกลุ่มจะนำไปขายให้กับโรงพยาบาลโพธาราม ศาลากลางจังหวัด ในขณะที่ระดับชุมชนจะมีตลาดสดที่ อ.จอมบึง

“ประทับใจที่ในหลวงทรงปลูกหญ้าแฝกทำให้เราต้องหันกลับมาศึกษาหญ้าแฝกอย่างจริงจัง จนทำให้รู้ตัวอย่างแรกเท่าที่ทราบคือจะอนุรักษ์ดินและน้ำ แต่จริงๆ จะมากกว่านั้น คุณสมบัติพันธุ์หญ้าแฝกแต่ละพันธุ์จะไม่เหมือนกัน ทนแล้ง ทนน้ำ หรือพันธุ์ไหน

มีแมลงศัตรูพืชอาศัยอยู่หรือไล่แมลงบ้าง...มีผลการเปรียบเทียบที่ว่าแปลงไหนที่ปลูกหญ้าแฝกจะมีผลผลิตอุดมสมบูรณ์ มีแมลงรบกวนน้อย ต่างกับแปลงที่ไม่ได้ปลูกหญ้าแฝกที่มีทั้งวัชพืชและแมลง” นายโมตรีเล่าด้วยความภูมิใจ

“หมอดิน” เขาชะงุ้ม เล่าว่า ในกลุ่มของพวกเราเป็นนโยบายคือทำตัวเหมือนหญ้าแฝกที่อนุรักษ์ดินให้อุดมสมบูรณ์ เราจะช่วยเหลือสังคมและหวังว่าสักวันหนึ่งคงมีโอกาสได้เห็นพระองค์เสด็จพระราชดำเนินเขาชะงุ้มอีกครั้ง

“ผมและสมาชิกมีความสุขที่ได้เดินตามแนวพระราชดำริสของพระองค์ท่าน ผมรู้แล้วว่าภาพพระบรมสาทิสลักษณ์ที่พระองค์มีพระเสโท (เหงื่อ) หยดลงมานั้นหมายความว่าอย่างไร เมื่อก่อนเข้าใจว่าพระองค์ทรงเหน็ดเหนื่อย แต่ถามว่าทำไมต้องทรงเหน็ดเหนื่อย

“ตอนนั้นพวกผมรู้แล้วว่าภาพนี้น่าจะเป็นภาพที่พระองค์ทรงมีความสุข... ความเหน็ดเหนื่อยและพระเสโทแต่ละหยดของพระองค์ก็คือความสุขของเกษตรกรและเป็นความสุขของพระองค์อย่างแท้จริง” นายโมตรีกล่าว

พันธุ์ แก้วนัย